

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر مدل مراقبت پیگیر بر خود مدیریتی بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در پرستاری داخلی جراحی

پژوهشگر:

نگین حسینی حمزه

استاد راهنما:

دکتر شکوه ورعی

استاد مشاور:

دکتر لیلا صیادی

۱۳۹۹

چکیده فارسی:

بررسی تأثیر مدل مراقبت پیگیر بر خودمدیریتی بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک

مقدمه: امروزه نیاز به برنامه های خودمدیریتی جامع و استراتژی های پیشگیری مثل برنامه های آموزشی که سبب ارتقای کیفیت زندگی و کاهش علایم بیماری می شوند، اهمیت بیشتری پیدا کرده است. یکی از رویکردها به منظور کنترل بیماری لوپوس اریتماتوز سیستمیک، خود مدیریتی است که می بایست بیماران اطلاعات و مهارت های لازم در زمینه مراقبت از خود و مدیریت علایم را فراگیرند و راههای مناسب کنترل محیط اطراف و رسیدن به سطح مطلوب سلامتی را پیدا کنند. از طرفی مدل مراقبت پیگیر به دلیل آموزش پیگیرانه، می تواند نقش بزرگی در پیشگیری از روند بیماری و بروز عوارض جدی ایفا کند. این مطالعه با هدف تعیین تاثیر مدل مراقبت پیگیر بر خودمدیریتی بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک انجام گردید.

روش: این مطالعه مداخله ای در فاصله بین آذر ۱۳۹۸ لغایت اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۹ به صورت قبل و بعد با گروه کنترل انجام گرفت. ۸۷ بیمار مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک در یکی از بیمارستان های بزرگ وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران مورد مطالعه قرار گرفتند. نمونه گیری به صورت تصادفی انجام شد و نمونه ها به شیوه بلوک بندی در گروه آزمون و کنترل قرار گرفتند. مداخله مطالعه آموزش به روش مدل مراقبت پیگیر بر خودمدیریتی بیماران و حیطة های دانش بیماران، مشارکت در درمان، شناسایی و مدیریت علایم و سازگاری بود و خودمدیریتی بیماران قبل از مداخله آموزشی و در طی هشت هفته پس از آموزش اولیه به کمک پرسشنامه مشارکت در سلامت سنجیده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و تی مستقل، تی زوجی و آزمون کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. پایایی این پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفته و مقدار پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷۸ گزارش شده است. روایی آن نیز با نظرسنجی از ۱۰ تن از اعضای هیئت علمی پرستاری مورد تایید قرار گرفت و مقدار $CVI > 0.79$ به دست آمد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که میانگین نمره قبل از مداخله در گروه آزمون ۵۴/۷۷ و در گروه کنترل ۶۵/۷۲ و در هفته هشتم میانگین گروه آزمون به ۸۲/۶۳ و میانگین گروه کنترل به ۷۳/۰۴ رسید. به این ترتیب اثر مداخله معنی دار شده و به طوری که میانگین نمره کسب شده در گروه آزمون به طور معنی داری بالاتر از گروه کنترل است که به معنای خودمدیریتی بهتر در گروه آزمون نسبت به کنترل است ($P < 0.001$). میانگین نمره تعدیل شده (فاصله اطمینان ۹۵ درصد) در گروه آزمون (۸۸/۱۳-۸۲/۶۸) و در گروه کنترل (۷۲/۹۶-۶۷/۴۴) $70/20$ بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: اجرای مدل مراقبت پیگیر در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک می تواند منجر به افزایش دانش بیماران، مشارکت بیماران در درمان، توانایی شناسایی و مدیریت علایم و سازگاری آنان و در نتیجه به طور کلی سبب بهبود خودمدیریتی در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوز سیستمیک شود.

کلمات کلیدی: لوپوس اریتماتوز سیستمیک؛ مدل مراقبت پیگیر؛ خودمدیریتی

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

**The Effect of Continuous Care Model on Self-Management In patients
with Systemic Lupus Erythematosus**

“A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science (MSc) Degree”
In Medical-Surgical Nursing

By

Negin Hosseini Hamzeh

Supervisor

Dr. Shokoh Varaei

Consultant

Dr. Leila Sayadi

2020

The Effect of Continuous Care Model on Self-Management In patients with Systemic Lupus Erythematosus

Abstract

Introduction: In recent years the need to comprehensive self management programs and prevention strategies like educational programs which promote quality of life and decrease symptoms become more important. One of the approaches to control Lupus erythematosus systemic is self management. Patients should gain knowledge and skills in self caring and symptoms management and find appropriate ways to control their environment and reach the desirable level of health. On the other hand, the Continuous care model, due to follow-up education, can play a major role in preventing the disease process and the occurrence of serious complications. The aim of this study was to determine the effect of Continuous care model on self-management of patients with systemic lupus erythematosus.

Methods: This experimental, before-after (with comparison group) study was conducted in December 2019 to May 2020. Eighty seven lupus erythematosus systemic patients in one of the main hospitals of Tehran University of medical sciences has been undergone this study. Sampling was done randomly and samples allocated into intervention and control groups by blocking method. This study was done to determine the effect of training with continuous care model on patients' self management and in different aspects of disease related knowledge of patients, partnership in treatment, recognition and management of symptoms and coping. The patients self management was assessed before intervention and during eight weeks of intervention with Partner in Health (PIH) questionnaire. Data were analyzed with SPSS version 16 and independent t-test, paired t-test and chi-square test. Validity and Reliability of this research was examined. The Reliability was 0.878 due to Cronbach's alpha. The Validity was examined by ten members of the nursing board and the amount of CVI > 0.79 was obtained.

Result: The results showed that the mean score before the intervention in the experimental group was 54.77 and in the control group was 65.72 and in the eighth week the mean of the experimental group was 82.63 and the mean of the control group was 73.04. Thus, the effect of the intervention was significant and so that the average score obtained in the experimental group is significantly higher than the control group, which means better self-management in the experimental group than the control ($p < 0.001$). The mean adjusted score (95% confidence interval) was 85.41 in the experimental group (82.68-82.13) and 70.20 in the control group (67.44-72.96).

Conclusion: Performing the continuous care model in patients with Lupus erythematosus systemic can increase patients' knowledge, patients' participation in treatment, the ability to identify and manage symptoms and their coping ability, and thus generally improve self-management in patients with systemic lupus erythematosus.

Keywords: Systemic Lupus Erythematosus, Continuous Care Model, Self management